

Міністерство освіти і науки України
Запорізький національний університет
Криворізький факультет Запорізького національного університету

**«ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»**

Збірник матеріалів

Всеукраїнської науково-практичної конференції

(20 березня 2014 року)

Кривий Ріг
2014

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

ПІНСЬКА О. Л., кандидат педагогічних наук, доцент,
Криворізький педагогічний інститут,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

Анотація. Автор досліджує особливості організації самостійної роботи студентів, її рівневу диференціацію.

Ключові слова: самостійна робота, диференціація, професійна підготовка.

Аннотация. Автор исследует особенности организации самостоятельной работы студентов, ее уравнивающую дифференциацию.

Ключевые слова: самостоятельная работа, дифференциация, профессиональная подготовка.

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку суспільства перед вищою школою стоїть завдання організувати підготовку майбутніх інженерів-педагогів таким чином, щоб вони були готові самостійно, осмислено і творчо засвоювати і використовувати набуті знання, вміння та навички в майбутній професійно-педагогічній діяльності. У зв'язку з цим особливого значення набуває пошук внутрішніх резервів підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців. Одним з таких внутрішніх джерел активності особистості у процесі набуття знань, умінь і навичок, необхідних для подальшого навчання, самоосвіти та майбутньої професійної діяльності є, насамперед, самостійна робота.

При всій варіативності визначення поняття «самостійна робота», науковці єдині в думці, що самостійна робота – це активна навчально-пізнавальна діяльність студентів, яка здійснюється в аудиторний та позааудиторний час з метою засвоєння необхідних для майбутньої професійної діяльності знань, умінь та навичок під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі і сприяє формуванню самостійності як особистісної риси студента.

Відмінною рисою самостійної роботи є її яскраво виражений індивідуальний характер, який дозволяє ефективно організувати роботу студентів. Індивідуалізація самостійної роботи – це її мета, а засобом досягнення усіма студентами базового рівня освіти за умови максимального врахування індивідуальних особливостей і здібностей є диференціація

Диференціація передбачає таку організацію навчання, за якої студенти, навчаючись за однією програмою, мають право і можливість засвоювати її на різних запланованих рівнях, але не нижче рівня обов'язкових результатів. Рівнева диференціація в такому розумінні потребує варіювання темпу вивчення матеріалу, диференціювання завдань, визначення характеру і ступеня дозування допомоги студентам з боку викладача.

Запорукою ефективного врахування типових індивідуальних відмінностей розвитку студентів є діагностика реального рівня знань, умінь, навичок, пізнавальних інтересів, їхніх потенційних навчальних можливостей, мотивів навчання, готовності до сприйняття і засвоєння змісту освіти. На основі діагностики, з метою спрощення індивідуального підходу, доцільно розподіляти студентів за схожими параметрами їхніх навчальних можливостей, на різнорівневі динамічні групи, що дозволяє організувати самостійну роботу на різних рівнях вимог і різними методами.

Найбільш доцільною є різнорівнева диференціація на основі характеру пізнавальної діяльності: студенти з репродуктивним (низький рівень), конструктивним (середній рівень), творчим (високий рівень) навчальних можливостей. Однорідними динамічні групи можуть бути лише відносно, оскільки при групуванні реально врахувати всі особливості неможливо

(враховуються лише домінуючі). Об'єднання відбувається на основі подібності окремих індивідуальних відмінностей. При такій організації самостійної роботи можливий перехід студентів із однієї динамічної групи в іншу, тобто склад групи не закріплений назавжди. Перехід обумовлений зміною в рівні розвитку студента, здатністю заповнення прогалин і підвищенням навчальної спрямованості, що виражається в інтересі до отримання нових знань.

Отже, однією з головних задач сучасної системи освіти визнається необхідність посилення уваги до організації самостійної роботи студентів, на основі диференційованого підходу, що створює можливості для засвоєння студентами знань, умінь і навичок різного рівня складності, виходячи з їх індивідуальних особливостей.